



Kontsumitzaileok badugu zer egin: produktu jasagarrienak aukeratu. GAUR8

duen eredu ekonomikoa bultzatzen du, alegia.

Ingurumena baliatzen duen edozein iragarki *greenwashinga* al da, beraz?

Ez. *Greenwashinga* munduko enpresa kutsatzaileenek izatez kaltegarria den eredu-ekonomiko batek aurrera jarrai dezan erabiltzen dute. Badira baliabide jasagarriagoak erabiltzen dituzten enpresa eta kooperatiba txikiak, errentagarriak izateko lehengaiak munduko beste puntatik inportatu edo masan produzitzea beharrezkoa ez dutenak. “Garbiketa berdean” ohikoak diren marketin tekniketari estropezu egin dezaket arren, ingurumena hondatzen ari direla ez kutatzeko premiarik ez dute, eta, beraz, horiena ez da *greenwashinga*.

Gaizki al dago, orduan, multinazional batek kalte gutxiago eragiteko esfortzua egitea?

Ez. Airelinea, erregai-fosilen konpainia edo ehungintza-multinazionalak ez dira inoiz jasagarriak izango, euren jarduerak berak intrintsekoki kaltegarriak baitira. Planeta gero eta gutxiago suntsitzeko ahaleginak egin arren, argi izan behar dugu enpresa hauen helburua irabazi ekonomikoak areagotzea dela beti, eta beharrezkoa dena egingo dutela beraien ekoizpen-ereduari eusteko. Ez dago txarto, hortaz, ingurumena apur bat gutxiago suntsitzeko ahalegina egitea, baina ez onartu planeta salbatzeko asmoarekin egiten dutela esaten duen propaganda.

Zer egin dezakegu kontsumitzaileok egoera horren aurrean?

Alde batetik, jasagarriagoak diren produktuak erostek merkatuak poliki-poliki bide horretatik jotzea eragin dezake. Bestetik, kontsumi-

tzen jarraitzeak berez kaltegarria den eredu ekonomikoa iraunarazten du.

Galdera honi ezin diogu erantzun zuzenik eman momentuz. Hala ere, ariketa praktikoa hauetatik gako batzuk atera ditzakegu: enpresa kutsatzaileenek kontsumitzaileok beraien jasagarritasunaren erantzule bihurtzea bilatzen dute. Ez gendake erostek egin aurretik produktu eta marka guztien jarduerari buruz ikasi behar, ingurumenari kalte egiten dion produktu bat eskuratzeko legez debekatuta egon behar litzateke-eta.

Hori gertatzen ez den bitartean, ea behintzat ikasitakoak produktuen iragazki berdeen atzean dagoena antzematuko balio digun.

(Artikulu hau joan den asteakoaren jarraipena da, <https://labur.eus/MrSag>)

Uztailaren 18a

Xabier Mikel
Errekondo

Uztailaren 18a ez da edozein egun. Geure historian, geure burmuinean, iltzatuta baitaude 1936ko hartan hasi zen estatutokolpeak eragindako kalteak.

Irrist askorik egin gabe esango nuke Legebiltzarrean eseriko den Voxeko hautagaiak garai ilun haiek gogo biziz berpiztuko dizkigula mailu-kolpez lez, behin eta berriz. Nago herra bereziz saiaturik dela guda odoltsu hura irabazi zutenen oinordekoa dela gogorarazten. Agian, ez da hain kaltegarri izanen; agian, frankismoa Frankorekin joan zela pentsatzen duen askori begiak irekiko dizkio. Agian, begi eta zentzuak luzera begira jartzen baditugu, konturatuko gara datorkigun burrunba-horda hau ez dela uste bezain hondar-zatia; aitzitik, Patxi zaharra hil eta ia mende erdira ere Euskal Herriarekiko Estatuaren aginte eremuetan oinarri politiko frankista beltz heretsi berberak jarraitzen duela betikotuta; egon Espainiako Gobernuaren Popularrak zein Sozialistak, eta berdin, ezagutu ez badugu ere, balitz Komunista.

Bakarra izan arren, mingarria da Legebiltzarrean Voxek eskuratu duen eserlekua. Baina, agian, zerbait onik ekar dezake; agian, zaunka frankistek Urkullu jauna Monopoly jokoaren lozorrotik esnaraziko dute eta behingoz abertzaleak omen diren eserlekuak bat egin eta elkarlanean hasiko dira.

Aitortzen dut oraindik ere lehen-dakari jeltzale apaizaren naftalina usainak zorabioak dizkidala eragiten eta bere tonu lo-eragile apartekoak zuri-beltzezko nodoetara naramatela, boterea paliopean begitantzeraino. Agian, benetan ez da deus aldatu azkenengo 80 urteotan... •